

**TAJNY PROTOKÓŁ
DOŁĄCZONY DO RADZIECKO-NIEMIECKIEGO PAKTU
O NIEAGRESJI
PODPISANEGO W MOSKWIE 23 VIII 1939 ROKU**

Z okazji podpisania paktu o nieagresji między Rzeszą Niemiecką a ZSRR, podpisani pełnomocnicy obu stron poruszyli w ściśle poufnej wymianie zdań sprawę wzajemnego rozgraniczenia sfer interesów obu stron. Wymiana ta doprowadziła do następującego wyniku:

1. Na wypadek przekształcenia terytorialno-politycznego obszaru należącego do państw bałtyckich (Finlandia, Estonia, Łotwa i Litwa), północna granica Litwy tworzy automatycznie granicę sfery interesów niemieckich i ZSRR, przy czym obie strony uznają roszczenie Litwy do terytorium wileńskiego.

2. Na wypadek terytorialno-politycznego przekształcenia terytoriów należących do państwa polskiego, sfery interesów Niemiec i ZSRR będą rozgraniczone w przybliżeniu przez linię Narew–Wisła–San. Kwestia, czy w interesie obu stron uznane będzie za pożądane utrzymanie niepodległego państwa polskiego, zostanie definitywnie zdecydowana dopiero w ciągu dalszego rozwoju wypadków politycznych. W każdym razie oba rządy rozwiążą kwestię tę na drodze przyjacielskiego porozumienia.

3. Jeżeli chodzi o południowy wschód Europy, to ze strony rosyjskiej podkreśla się zainteresowanie Besarabią. Ze strony Niemiec stwierdza się zupełne désintéressement odnośnie do tego terytorium.

4. Protokół ten traktowany będzie przez obie strony w sposób ściśle tajny.

Podpisali:

Za Rząd Rzeszy J. Ribbentrop

Jako pełnomocnik Rządu ZSRR W. Mołotow.

Moskwa, 23 sierpnia 1939 r.